

3. 3. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Oddlužení a jiné významné změny v insolvenčním zákoně po novele

Dne 14. 2. 2017 podepsal prezident novelu zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (dále jen „insolvenční zákon“). Jelikož jde o poměrně zásadní novelu, kterou se mění některá důležitá ustanovení insolvenčního zákona, v následujícím textu bych se rád zaměřil na ty nejzásadnější změny, které po účinnosti novely, tedy od 1. 6. 2017, nastanou.

Změna v přidělování případů insolvenčním správcům

Velmi diskutovanou změnu, kterou novela přinese, bude nový systém přidělování jednotlivých případů v oblasti oddlužení. Současná právní úprava § 25 odst. 2 insolvenčního zákona je nastavena tak, že insolvenční soud ustanoví insolvenčním správcem osobu, kterou určí předseda insolvenčního soudu podle pořadí určeného dnem zápisu jejího sídla nebo provozovny do příslušné části seznamu insolvenčních správců vedené pro obvod okresního soudu, který je obecným soudem dlužníka. Nově bude tento princip změněn a bude uplatněn stejný princip jako u konkurzů, tedy princip podle krajských soudů.

Tato rozsahem nepatrná změna bude mít značný dopad do praxe. Zrušením okresního principu již pro zařazení do seznamu, ze kterého předseda příslušného soudu vybírá insolvenčního správce, nebude nutné mít sídlo nebo provozovnu v každém jednotlivém okrese podle obecných soudů dlužníků, ale postačí mít sídlo nebo provozovnu v kraji. Do seznamu se vždy zapíše pouze sídlo insolvenčního správce, případně jedna provozovna. Z toho důvodu lze očekávat, že poklesne množství zřizovaných poboček velkými insolvenčními správci, kterým již více než jedna provozovna v jednom kraji nebude přinášet nové případy. Dle důvodové zprávy k novele byla stávající úprava nevyhovující z důvodu, že docházelo k umělému vytváření provozoven insolvenčních správců, jejímž cílem nebylo být reálně blíže dlužníkům, ale pouze zvýšit zisk, což dle zákonodárce neprospívá kvalitě služeb poskytovaných insolvenčními správci.[1]

Podání návrhu na řešení úpadku oddlužením

Další změna se týká samotných návrhů na povolení oddlužení. Nově se do insolvenčního zákona přidává § 390a, který stanoví, že návrh na povolení oddlužení musí být za dlužníka sepsán a podán buď advokátem, notářem, soudním exekutorem, insolvenčním správcem anebo akreditovanou osobou. Akreditovanou osobou se rozumí právnická osoba, které byla rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti udělena akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení podle insolvenčního zákona. Toto ustanovení se nepoužije v případě, je-li dlužníkem fyzická osoba, která má právnické nebo ekonomické vzdělání v magisterském studijním programu nebo vykonala zkoušku insolvenčního

správce. Stejně tak se ustanovení nepoužije v případě, že fyzická osoba s výše uvedenou kvalifikací jedná za dlužníka, kterým je právnická osoba.

Ve vztahu k akreditovaným osobám je třeba dodat, že tyto osoby dle §390a odst. 4 nebudou mít za sepsání a podání návrhu za dlužníka nárok na odměnu ani na jiné plnění. Tato úprava počítá dle informací z důvodové zprávy s udělováním akreditací neziskovým organizacím, které již v současné době na území České republiky působí s cílem pomáhat dlužníkům v jejich tíživé situaci.

Stejně jako akreditované osoby mají zákonem stanoveno, že není možné za sepsání a podání návrhu na povolení oddlužení požadovat odměnu, tak ostatní kvalifikované osoby budou moci požadovat odměnu pouze ve výši stanovené § 390a odst. 3, konkrétně částku 4.000,- Kč bez DPH a v případě společného oddlužení manželů částku 6.000,- Kč bez DPH, přičemž v odměně bude zahrnuta i náhrada nákladů vynaložených v souvislosti se sepsáním a podáním návrhu.

Tato změna reaguje na situaci, kdy na území České republiky provozuje svou činnost velké množství komerčních subjektů, které za nepřiměřeně vysokou odměnu nabízejí dlužníkům pomoc se zajištěním oddlužení, přičemž jejich služby postrádají profesionalitu a dlužníkům přináší často spíše další problémy než pomoc.[2] Těmto praktikám by měla novela dle názoru Ministerstva spravedlnosti nově zabránit, když tyto subjekty již nebudou moci podávat za dlužníky návrhy na povolení oddlužení, ledaže by jim byla udělena akreditace. Přičemž v případě akreditovaných subjektů bude takové poradenství, jak je uvedeno výše, bezplatné.

Schůze věřitelů

Další novinkou je změna § 47 insolvenčního zákona, kde bude nově stanoveno, že schůze věřitelů v případě oddlužení se svolá na návrh nadpoloviční většiny všech věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle § 49 odst. 1 insolvenčního zákona činí zároveň nadpoloviční většinu přihlášených pohledávek. Tato změna reaguje na trvalý nezáměr věřitelů účastnit se svolávaných schůzí. Nově se tak stanoví, že věřitelé musí projevit zájem na svolání schůze, aby nedocházelo ke zbytečnému svolávání schůzí. V případě, že nedojde ke svolání schůze věřitelů, dochází k situaci, kdy nemohl být ustanoven věřitelský výbor. Tuto funkci v takovém případě v souladu s ustanovením §61 odst. 2 insolvenčního zákona vykonává soud.

Speciální úprava se stanoví pro schůzi věřitelů k projednání způsobu oddlužení podle § 399 insolvenčního zákona. Ta se svolá jen k návrhu nadpoloviční většiny nezajištěných věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše činí zároveň nadpoloviční většinu nezajištěných přihlášených pohledávek. Speciální pravidlo pro případ projednání způsobu oddlužení v § 399 reflektuje odlišný způsob, jímž jsou v insolvenčním řízení, je-li způsobem řešení úpadku oddlužení, uspokojovány pohledávky zajištěných a nezajištěných věřitelů. Vzhledem ke skutečnosti, že zajištěným věřitelům není v souladu s § 402 insolvenčního zákona přiznáno právo hlasovat o způsobu oddlužení, nepovažuje zákonodárce za žádoucí, aby zajištění věřitelé měli právo rozhodovat o tom, zda se schůze věřitelů za účelem projednání způsobu oddlužení uskuteční.

Závěr

Výše popsané změny považuji za zdařile reagující na aktuální situaci v oblasti oddlužení. Zejména zavedení krajského principu při přidělování případů považuji za žádoucí s ohledem na situaci, kdy docházelo ke zřizování provozoven insolvenčních správců i na místech, u nichž bychom si dokázali těžko představit, že mohou reálně jako provozovna insolvenčního správce fungovat (např. herny, restaurace, průmyslové objekty jako např. cementárna atd.).[3]

Novela je pouze první částí rozsáhlejších změn, které Ministerstvo spravedlnosti navrhuje. Další změny týkající se oddlužení se v současné době projednávají v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky jako sněmovní tisk 1030[4]. Tento další balíček změn si klade za cíl pomoci dlužníkům, kteří se ocitli v tzv. dluhové pasti. Navrhuje se zavedení možnosti splnění oddlužení zpeněžením majetkové podstaty spolu se splátkovým kalendářem. Oddlužení by pak mělo trvat 3 roky, 5 let nebo 7 let v závislosti na výši uhrazených pohledávek, přičemž varianta na 7 let umožňuje dlužníkům za splnění ostatních zákonných podmínek uhradit méně než 30% pohledávek. Tato navrhovaná změna je velice diskutovaná a zejména mezi věřiteli se proti této změně objevuje kritika. Nezbývá než si počkat v jakém znění, a zda vůbec navrhované změny projdou legislativním procesem.

Mgr. Jan Urban,
advokátní koncipient

[KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz

[1] Důvodová zpráva k novele zákona, Zvláštní část k bodu 7 až 9, dostupná na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Viz Důvodová zpráva, Obecná část bod 1.5.4.

[3] Viz Důvodová zpráva ke sněmovnímu tisku č. 1030, Obecná část bod 1.3.1.

[4] Znění dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenci při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenci – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241](#)

odst. 5 písm. b) insolvenčního zákona

- K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení
- K (ne)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy
- Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou
- Preventivní restrukturalizace
- Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?